
JULEKONCERT 2018

Sopran – Sophie Junker

Musikalsk ledelse – Lars Ulrik Mortensen

TRINITATIS KIRKE
21. & 22. DECEMBER 2018

CONCERTO
COPENHAGEN

Program

Alessandro Stradella
(1643-1682)

Sonata di viole, D-dur

1. Adagio - Allegro
2. Aria
3. Adagio - Allegro

Alessandro Scarlatti
(1660 -1725)

O di Betlemme altera povertà

(Cantata pastorale per la nascita di Nostro Signore)

1. Introduzione
2. Rezitativo
3. Aria - Andante
4. Rezitativo
5. Aria - Andante
6. Recitativo
7. Aria - Pastorale

Giuseppe Torelli
(1658-1709)

Concerto Grosso op. 8 nr. 6 i G-mol

(Concerto in forma di Pastorale per il Santissimo Natale)

1. Grave - Vivace
2. Largo
3. Vivace

Philipp Friedrich Böhdeker
(1607-1683)

Natus est Jesus for sopran og basso continuo

Johann Pachelbel
(1653-1706)

Canon og gigue i D-dur

Christoph Bernhard
(1629-1692)

Fürchtet euch nicht (Weihnachtsmusik)

- pause -

Georg Friderich Händel
(1685-1759)

Gloria in excelsis deo, for sopran, 2 violiner og basso continuo

1. Gloria in Excelsis Deo
2. Et in terra pax
3. Laudamus te
4. Domine Deus
5. Qui tollis peccata mundi
6. Quoniam tu solis sanctus

Arcangelo Corelli
(1653-1713)

Concerto Grosso op. 6, nr. 8 (Fatto per la Notte di Natale)

1. Vivace - Grave
2. Allegro - Adagio - Allegro
3. Vivace
4. Allegro
5. Pastorale

Sopran:

Sophie Junker

Concerto Copenhagen

Violin I:

Violin II:

Viola:

Cello:

Kontrabas:

Fagot:

Fredrik From, Peter Spissky, Hannah Tibell, Jesenka Balic Zunic

Antina Hugosson, Gabriel Bania, Stefanie Barner-Madsen

Joel Sundin, Rastko Roknic

Mime Brinkmann, Catherine Jones

Megan Adie

Jane Gower

Cembalo og musikalsk ledelse:

Lars Ulrik Mortensen

Koncerten optages og sendes den 23/12 kl 19.20 i P2 Koncerten.

Julekoncert 2018

I denne søde juletid

Som en af de allerstørste begivenheder i løbet af kirkeåret var julen i 1700-tallets Europa et absolut højdepunkt for datidens kirkeligt ansatte komponister. Men samtidig også en vældig arbejdsmæssig udfordring. Den skaberkraft og fantasirigdom Bach investerede i julen 1723 som nyansat Thomaskantor i Leipzig er nærmest ubegribelig: På mindre end en måned skabte han mindst to timers ny musik til syv kirkelige højtider, fem helt nye kantater og dertil to store værker med latinsk tekst. Og hans såkaldte *Juleoratorium* er faktisk en sammenstilling af seks kantater til højtiderne fra juledagene over nytåret til første søndag efter Helligtrekonger.

Traditionen med et fejre julen musikalsk går faktisk helt tilbage til middelalderen, og undervejs er den blevet en fascinerende blanding af kristne og verdslige traditioner. Allerede sidst i 1400-tallet begyndte tyskere at pynte grantræer til jul og gå syngende rundt om et træ juleaften. Den skik nåede dog først danske borgerhjem i begyndelsen af 1800, og der gik yderligere 100 år før arbejdere fik råd til pyntede træer med lys. Men julesange havde alle råd til, og det er de færreste der kan undslå sig en særlig sindsstemning eller en tur på *Memory Lane*, når de hører en julemelodi.

Julemusik i kirken indebar oftest både kor og solister, men i Italien voksede en særlig instrumental tradition for julekoncerter frem. I sit dødsår, i 1709, komponerede Giuseppe Torelli en koncert "i form af en pastorale til den højhellige jul", og få år efter blev den vidt berømte romer Arcangelo Corellis "koncert til julenatten" kolossalt populær. Julemusik udviklede sig til en veritabel italiensk mode, altid med blidt syngende melodier og en nynnende sats der fremkalder en landlig stemning med dyr, hyrder og naturligvis en forestilling om den stald hvor Jesus blev født og lagt i en krybbe.

Operakomponisten Alessandro Scarlatti er ikke kendt for kirkelige kantater, men hans verdslige kammerkantater fik afgørende indflydelse på den unge Händel, da han kom til Italien. Og det var en yndet julefornøjelse for den velhavende højadel at bestille halvkirkelig musik til "betagende musikalsk adspredelse" i juletiden, formentlig som forspil til en overdådig julemiddag for mange indbudte gæster. Måske netop derfor udmaler Scarlattis kantate den fattige krybbe i Bethlehem, og igen skildrer slutsatsen i toner de fattige hyrder der ærer det lille Jesusbarn.

Også et væld af mindre kendte komponister indskrev sig kærligt og loyal i denne tradition - Christoph Bernhard, der var virksom i Dresden, men som ung tilbragte et år i København for at lære sangteknik, valgte den tekst fra Lukas-evangeliet, vi stadig i dag kalder "Juleevangeliet",

og som blev anvendt igen og igen: Og englen sagde til hyrderne: I skal ikke være bange, for jeg kommer med et budskab der vil blive til stor glæde for alverden.

Men selv i den søde juletid vil en hel koncertaften med indsmigrende musik i uantastet fredfyldt harmoni nok indebære en risiko for overmæthed, så koncerten byder desuden på lidt af en begivenhed: Et *Gloria* af Händel for virtuos koloratursopran. I 2001 var dette værk omgivet af *hype* og postyr, aviserne annoncerede med store overskrifter et "nyligt fundet hidtil ukendt værk af Händel". Men sandheden var at værket ingenlunde var ukendt, det var blot aldrig taget rigtig alvorligt. Manuskriptet i en anonym håndskrift befandt sig i London-konservatoriets bibliotek som en del af en større samling af operaarier af Händel. Men det var registreret som "tvivlsomt", og selvom en kopist faktisk havde fremhævet navnet "Händel" med to tykke, røde streger, havde ingen fundet på at undersøge musikken nærmere. Først kort efter årtusindskiftet blev en tysk forsker på besøg i biblioteket opmærksom på at det udtryksfulde værk i seks dele var noget helt særligt. "Jeg blev straks klar over dets betydning", fortæller Hans Joachim Marx fra Hamburg, og i dag erkender Händel-forskningens nestor, englænderen Donald Burrows, at det utvivlsomt er autentisk Händel, "for det melodiske stof indeholder dele og fragmenter vi kender fra andre værker af ham." Kantaten kan meget vel stamme fra den 22-åriges ophold i Rom og omegn, da han komponerede en længere række kammerkantater, dog næsten udelukkende til verdslige tekster. Så på den baggrund - og vel også vurderet efter stil og satsteknik - er tiden kort før Händel forlod Tyskland måske mere sandsynlig. I hvert fald engang mellem 1706 og 1708.

Julemusik som sådan er det naturligvis ikke, men det er sandelig musik der med sin melodiositet, charme og overstrømmende klangglæde genkalder os julebudskabets mest fællesmenneskelige opfordring: Og i mennesker velbehag.

Karl Aage Rasmussen, 2018

"What science cannot declare, art can suggest; what art suggests silently, poetry speaks aloud; but what poetry fails to explain in words, music can express."

– Hazrat Inayat Khan, sufimester

Følg Concerto Copenhagen på www.facebook.com/concertocopenhagen

Vores nyhedsmail udkommer 8–10 gange årligt. Abonner via www.concertocopenhagen.dk

Næste koncert i København med Concerto Copenhagen: "Små barokperler af store mestre", 31. januar 2019 kl. 20:00, Dronningesalen, Den Sorte Diamant
Musikalsk ledelse: Lars Ulrik Mortensen

Meld dig ind i Foreningen Concerto Copenhagen's Venner og få medlemsfordele! – www.cocosvenner.dk.

Concerto Copenhagen ønsker at takke for samarbejdet med MR Musik.

Concerto Copenhagen ønsker at takke for samarbejdet med Trinitatis Kirke.

Concerto Copenhagen modtager støtte fra en række danske fonde: Statens Kunstfond, Augustinus Fonden, Oticon Fonden, Det Obelske Familiefond og Aage, Johanne Louis-Hansens Fond og VKR's Familiefond.

STATENS KUNSTFOND

